

Publikacja powstała w wyniku współpracy Buskiego Samorządowego Centrum Kultury z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Filip Bator

Wiktor Żelazny

Widuchowa

Widuchowa – wieś w Polsce położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie buskim, w gminie Busko-Zdrój. To encyklopedyczna definicja. A jak miejscowość ta prezentuje się z perspektywy osoby, która ją odwiedziła? Na pierwszy rzut oka Widuchowa nie różni się od innych podobnych wsi. Znajduje się ona ok. 6 km na wschód od Buska – Zdroju i w większości rozciągnięta jest wzdłuż jednej drogi. Mniej więcej w centrum Widuchowej znajduje się obiekt z daleka rzucający się w oczy wjeżdżającym do niej osobom, a mianowicie kościół pod wezwaniem Matki Bożej Anielskiej. Jest on niewielki, ale dobrze widoczny ze względu na usytuowanie na wzgórzu. Został wzniesiony w 1791 r. Jest w stylu późnobarokowym, murowany z kamienia, otynkowany na biało. Posiada nisko osadzone okna, dwuspadowy dach i małą wieżyczkę z krzyżem. Otacza go kamienny mur. Kościółek pełni funkcję kaplicy dla parafii św. Wojciecha w Janinie. Uroczystość odpustowa w Widuchowej odbywa się zawsze w pierwszą niedzielę sierpnia, a towarzyszą jej obchody Święta Ogórka, który jest w tej miejscowości wyjątkowo chętnie uprawianym warzywem. Wewnątrz znajduje się ołtarz z obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem z 1680 r. Do kościoła prowadzą schody sfinansowane z funduszy unijnych z programu „Kapitał ludzki”, w ramach projektu „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez uporządkowanie dojścia do kapliczki w miejscowości Widuchowa, gmina Busko- Zdrój.” Wybudowano je w 2012 r. Ułatwiają one dotarcie do kaplicy usytuowanej na dość stromym pagórku. Wnętrze, jak zapewnia sołtys wsi, Tadeusz Grochowina, zostało niedawno wyremontowane z pieniędzy zebranych od mieszkańców. W najbliższym czasie planowany jest też remont elewacji. Ciekawie prezentuje się cały teren zagospodarowania wokół kościoła. Znajdują się tam bowiem boisko piłkarskie i plac zabaw, powstałe z pieniędzy gminnych. Obok nich działa także świetlica umiejscowiona w budynku dawnej szkoły, a w jej pobliżu stoi kryta scena. W ten sposób umożliwiono aktywne spędzanie wolnego czasu przez mieszkańców wsi, głównie dzieci i młodzież. U stóp wzgórza, na którym usytuowana jest kaplica znajduje się figura Matki Bożej na białej kolumnie, pochodząca prawdopodobnie z XVI/XVII w.

Publikacja powstała w wyniku współpracy Buskiego Samorządowego Centrum Kultury z Wydziałem Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Najbardziej charakterystyczny budynek w miejscowości to siedemnastowieczny dwór szlachecki. Stoi on na skraju wsi, pośród starych drzew. Jest to renesansowy budynek oparty na planie kwadratu. Nad jego wejściem znajduje się napis: „NICOLAVS KRVPKA IN MOYKOWICE ET WIDVCHOWA HERES ADIFICAVIT ANNO DOMINE 1620 VI POSTERITAS OPTINEAT OPTO”, który określa fundatora dworu- Mikołaja Krupkę i rok powstania- 1620. Z budynkiem tym wiąże się interesująca historia. W początkach swego istnienia był on punktem koncentracji miejscowej szlachty i miał charakter obronny. W XVIII w. nabył go wraz z majątkiem biskup krakowski Konstanty Szaniawski. Dochody z wsi przeznaczono wtedy na uposażenie kleryków kieleckiego Seminarium. Po powstaniu styczniowym, w czasie którego na tych terenach dochodziło do licznych potyczek, dwór przeszedł na własność państwa rosyjskiego. Od cara nabył go gruziński książę Dawid Wachawidze. Jego krewni i potomkowie zamieszkiwali dwór aż do końca lat trzydziestych XX w., kiedy kupił go kpt. Bolesław Markowski. Od strony północnej budynek prezentuje się ciekawie. Przed głównym wejściem znajduje się kolumnada podtrzymująca arkady, a elewacja jest odnowiona. Dwór gorzej wygląda z pozostałych stron, w wielu miejscach widać odrapany tynk i pęknięcia na murach. Renowacja budynku odbywa się w ramach projektu pod nazwą „Wzmocnienie konkurencyjności oraz wzrost atrakcyjności turystycznej obszarów zależnych od rybactwa” będącego częścią programu operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007- 2013”. Ma to związek ze znajdującym się w pobliżu stawem rybnym. We wsi znajdują się jeszcze dwa obiekty zabytkowe – figura św. Stanisława z 1782 r., która również jest odnawiana, oraz figura Chrystusa Frasobliwego z XVIII w.

Jak więc widać, Widuchowa mimo, iż wydaje się być jedną z wielu podobnych wsi, wyróżnia się ciekawą historią oraz interesującymi pod względem turystycznym obiektami. Cieszy fakt, iż zabytki te nie popadają w ruinę, ale są w miarę możliwości odnawiane. Oznacza to, że lokalne władze potrafią mądrze gospodarować przeznaczonymi na te cele środkami. Przy dobrej kampanii promocyjnej Widuchowa ma szansę stać się chętnie odwiedzaną przez turystów miejscowością.